

KRISTIAN LEWIS

Četiri riječi, novi mačci u vreći: *aplikacija, autoritet, divizija i rezolucija*

U rubrici *Lektorske bilješke* već smo pisali o tome da je prevođenje, osobito ono s engleskoga jezika na internetskim portalima, palo na niske grane. Kumuje li tomu slabija izobrazba prevoditelja i novinara, nezainteresiranost, neobaviještenost ili što drugo, teško je reći. No, zamjetno je to da se linijom manjega otpora riječi iz engleskoga jednostavno *prepisuju* na hrvatski bez obzira na značenje, pa ćemo u ovome tekstu upozoriti na to da se engleska riječ *application* ne može uvijek prevesti s *aplikacija*, riječ *authority* nije samo *autoritet*, a *division* i *resolution* na hrvatskome imaju i druge prijevodne istovrijednice uz *divizija* i *rezolucija*.

Neppravilna aplikacija aplikacije¹

U veljači ove godine susjedna država Bosna i Hercegovina objavila je da želi postati članicom Europske unije. Na više se mjesta tad moglo pročitati naslove poput ovoga: *Bosna i Hercegovina podnijela je aplikaciju za članstvo u EU-u*. No, nije ni Hrvatska bila lijena. Kao članica Europske unije i ona se bavila aplikacijama: *Hrvatska je poslala aplikaciju Europskoj komisiji za sufinanciranje Pelješkoga mosta.*, a vrijedni su bili i neki hrvatski gradovi: *Grad Poreč je sukreirao i podnio aplikaciju za tri projekta*. Na kraju, da su i gospodarski snažne tvrtke podnosile aplikacije, svjedoči sljedeći naslov: *Apple podnio aplikaciju za zaštitu znaka „iWatch”*.

Provjerimo li što doista u hrvatskome jeziku znači riječ *aplikacija*, pronaći ćemo sljedeće riječi koje su primjerenije za uporabu i jednostavnije za razumijevanje. Tako *aplikacija* znači 'primjena, uporaba' (u primjerima poput *aplikacija kreme na opeklinu*,

¹ O riječima *aplikacija* i *aplicirati* već se pisalo u *Hrvatskome jeziku* 3/2 iz 2016. u radu Ivane Špiranec i Mislava Pedišića *Jesi li aplicirao? ili o važnosti hrvatskoga jezika u poučavanju engleskoga jezika struke*. U tome je radu težište bilo na jeziku struke, dok se u ovome radu navode primjeri iz publicističkoga funkcionalnog stila.

tj. *primjena/nanošenje kreme na opeklinu*), zatim ‘primijenjeni, namjenski računalni program’ (npr. *aplikacija za vremensku prognozu na pametnome telefonu*) te ‘prišiven ili drukčije nanosen ukrasni dio na osnovnoj tkanini’ (npr. *majica s cvjetnom aplikacijom*). Suvremeni rječnici hrvatskoga jezika, pa ni rječnici stranih riječi, ne navode značenja koja bi objasnila uporabu te riječi u izdvojenim naslovima. Međutim, engleska riječ *application* na hrvatski se jezik može, a u spomenutim primjerima i treba, prevesti riječima *prijava, zahtjev ili molba*.

pogrešno	pravilno
Bosna i Hercegovina podnijela je <i>aplikaciju</i> za članstvo u EU-u.	Bosna i Hercegovina podnijela je <i>prijavu/zahtjev</i> za članstvo u EU-u.
Hrvatska je poslala <i>aplikaciju</i> Europskoj komisiji za sufinanciranje Pelješškoga mosta.	Hrvatska je poslala <i>prijavu/zahtjev</i> Europskoj komisiji za sufinanciranje Pelješškoga mosta.
Grad Poreč je sukreirao i podnio <i>aplikaciju</i> za tri projekta.	Grad Poreč sudjelovao je u izradbi i podnio <i>prijavu/zahtjev</i> za tri projekta. ili bolje: Grad Poreč sudjelovao je u izradbi i prijavio tri projekta.
Apple podnio <i>aplikaciju</i> za zaštitu znaka „iWatch”.	Apple podnio <i>zahtjev</i> za zaštitu znaka „iWatch”.

Je li porezni autoritet osoba ili utjecaj?

Ako se na ikoji način bavite gljivama, znate da je Romano Božac hrvatski i europski autoritet u gljivarstvu. U prethodnoj rečenici riječ *autoritet* znači ‘osoba koja ima velik ugled zbog svojega znanja’. Ta riječ može značiti i ‘utjecaj koji se temelji na znanju, poštovanju, ljubavi i sl.’ (npr. u rečenici *Roditeljski se autoritet ne podrazumijeva, nego se postupno gradi.*). No, upitno je što znači riječ *autoritet* u sljedećemu primjeru: *Američki porezni autoritet IRS² mogao bi pretvoriti korištenje kriptovaluta poput Bitcoina u noćnu moru za sve osim povremenih korisnika.* Jasno je da ovdje autoritet nije ni osoba ni ugled. Riječ je o doslovnome prijevodu engleske riječi *authority* na hrvatski jezik. Ona se doista može prevesti riječima *autoritet, stručnjak* (kad se odnosi na osobu), zatim *uprava ili direkcija* (npr. *port authority – lučka uprava*), a ako je u množini (*authorities*) – *vlast, državna tijela, državni aparat*. Stoga je očito kako je pogrešno pisati *američki porezni autoritet*, a pravilno *američka porezna uprava*, to više što se i tijelo koje se bavi poreznim pitanjima u Republici Hrvatskoj upravo tako zove – Porezna uprava.

² *Internal Revenue Service*, vladina agencija Sjedinjenih Američkih Država zadužena za ubiranje poreza i provedbu poreznoga zakonodavstva.

Divizije u međunarodnim tvrtkama i Hrvatskoj pošti

U gospodarskim vijestima o međunarodnim tvrtkama, preuzimanjima, (pre)prodaji dionica i drugim burzovnim zbivanjima u posljednje vrijeme učestalije se pojavljuje riječ *divizija*. Vjerojatno potaknuta tim pomodnim trendom, vjerovali ili ne, i Hrvatska pošta podijeljena je u četiri divizije. Ne, nije riječ o novome vojničkom ustroju prema kojemu su poštari raspoređeni u postrojbe koje obuhvaćaju nekoliko pukovnija ili brigada. Riječ je o administrativnome ustroju te hrvatske javne tvrtke. Evo kako izgledaju naslovi i rečenice o divizijama u stranim i domaćim tvrtkama:

Bayer ne zanima Pfizerova divizija bezreceptnih lijekova
Microsoft otpušta još 2850 zaposlenih u mobilnoj diviziji
Hrvatska pošta javna je tvrtka podijeljena u četiri divizije: divizija Pošta, divizija Mreža, divizija Ekspres i divizija Podrška.

Hrvatski jednojezični rječnici i rječnici stranih riječi riječ *divizija* objašnjavaju kao ‘vojna postrojba koja se sastoji od nekoliko pukovnija ili brigada’ i ‘računska operacija obratna od operacije u kojoj se jedan broj ponovljeno pribraja sam sebi onoliko puta koliko to određuje drugi broj’, to jest jednostavno – *dijeljenje*. Engleska pak riječ *division* među ostalim znači i ‘administrativna ili operativna ustrojbeno jedinica’, pa je na hrvatski treba prevoditi riječima *odsjek* ili *odjel*.

pogrešno	pravilno
Bayer ne zanima Pfizerova <i>divizija</i> bezreceptnih lijekova	Bayer ne zanima Pfizerov <i>odsjek/odjel</i> bezreceptnih lijekova
Microsoft otpušta još 2850 zaposlenih u mobilnoj <i>diviziji</i>	Microsoft otpušta još 2850 zaposlenih u mobilnome <i>odsjeku/odjelu</i>
Hrvatska pošta javna je tvrtka podijeljena u četiri <i>divizije</i> : <i>divizija</i> Pošta, <i>divizija</i> Mreža, <i>divizija</i> Ekspres i <i>divizija</i> Podrška.	Hrvatska pošta javna je tvrtka podijeljena u četiri <i>ustrojbene jedinice</i> : Pošta, Mreža, Ekspres i Podrška.

Novogodišnja rezolucija kratkoga daha

Donedavno su rezolucije donosila predstavnička tijela poput Hrvatskoga sabora, Bundestaga, Europskoga parlamenta ili Ujedinjenih naroda. Sad se, međutim, čini da svatko može donijeti rezoluciju, pogotovo na Novu godinu, samo je pitanje gdje se takva rezolucija objavljuje, koga obvezuju njezine odredbe, tko je prihvaća ili odbacuje, glasuje za nju ili protiv nje. Da su novogodišnje rezolucije popularne, svjedoče novinski naslovi i navodi iz tekstova.

Naša je novogodišnja rezolucija u sljedećoj godini biti bolji nego ikad

Novogodišnje rezolucije su mrtve.

Živjela novogodišnja pitanja!

Ako ste već odlučili među novogodišnje rezolucije uvrstiti i odluku da postanete slavni, riješite Elle test i otkrijte svoj potencijal!

U hrvatskome jeziku potvrđena su sljedeća značenja riječi *rezolucija*: ‘zaključak, odluka ili mišljenje kojega političkog tijela izneseni u pismenome obliku’ (npr. *Donji dom njemačkoga parlamenta Bundestag izglasovao je rezoluciju o genocidu nad Armencima; Europski parlament usvojio rezoluciju o ženama koje žive u siromaštvu*) i ‘razlučivost, optička oštrina’ (npr. *Uživajte u uzbudljivome svijetu televizije visoke rezolucije, 20. srpnja 1976. godine poslana je s površine Marsa na Zemlju prva fotografija visoke rezolucije.*). Engleska riječ *resolution* na hrvatski se jezik prevodi riječima *rezolucija, zaključak*, ali i *odlučnost, odluka* te *rasplet, razrješenje*. Stoga je jasno da u navedenim novinskim primjerima svezu *novogodišnja rezolucija* treba zamijeniti s *novogodišnja odluka*.

pogrešno

pravilno

Naša je novogodišnja *rezolucija* u sljedećoj godini biti bolji nego ikad

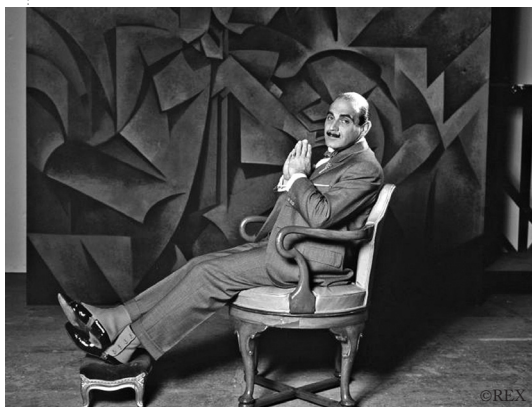
Naša je novogodišnja *odluka* u sljedećoj godini biti bolji nego ikad

Novogodišnje *rezolucije* su mrtve. Živjela novogodišnja pitanja!

Novogodišnje *odluke* su mrtve. Živjela novogodišnja pitanja!

Ako ste već odlučili među novogodišnje *rezolucije* uvrstiti i odluku da postanete slavni, riješite Elle test i otkrijte svoj potencijal!

Ako ste već odlučili među novogodišnje *odluke* uvrstiti i odluku da postanete slavni, riješite test časopisa Elle i otkrijte svoj potencijal!

Iako je možda ipak prerano za novogodišnje želje za 2017. godinu, možemo se nadati da sljedeće godine nećemo čitati primjere poput *Na pomolu rezolucija gospodarske krize u Hrvatskoj!* ili *Hercule Poirot – nenadmašni majstor rezolucije umorstava*.